७८६

ગઝલે હિન્દ

ભાગ— ૧—૨ સાથે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર—

[illegible] [illegible]લાલ [illegible]ઈશંકર [illegible]

બેગમપુરા, [illegible]—સુરત.

ચાર આના

ગઝલે-હિન્દ

જીસમે નામી શાયરોંકે કલામોંકા બેસુલ ખજાના (માયેને) ઉમદા
ગઝલ, કવ્વાલીકા બડા મજમુઆ એડીટ કીયા ગયા હય.

બહોતસા ફેરફારોંકે સાથ—

છપાવકે ઇજહાર કરનેવાલા

બુકસેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ

ઠે૦ બેગમપુરા આમલીશેરી—સુરત.

:ત બરાનપુરી ભાગળ ભાજીવાળી પોળમાં આવેલા ' શ્રી અનાવિલ
બંધુ" પ્રી. પ્રેસમાં ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

તીજીવાર — આગસ્ટ ૧૯૨૫

કીમત સીર્ફ દો આને.

"જોગીકા બરન."—ચાર—બયત—

ગઝલે—રહમત જાન, અજમેર.

જોગીકા બરન હમને લીયા યારકી ખાતીર.

મસજીદમેં બને મુલ્લાં તો મંદરમેં પુંજારી,
દરગાહોં મેં સજાદહ નશીન કે ગુજારી;
હર નગરીમેં ઢુંઢા કીયા બન બનકે ભીખારી,
કયા કયા ન કીયા મયને તેરે દીદારકી ખાતીર.—જોગીકા.

પંડીત ભી જફરદાભો સેયાને ભી બુલાએ,
સયારે સનાસો કો ભી દીન અપને દીખાએ;
હર અમીલો કામીલ સે વજીફે ભી પડાએ,
કયા કયા ન જતન કર ચુકા દીદારકી ખાતીર—જોગીકા.

મજનું કી તરહ ફિરતા હું આવારા હસા બન બન,
દાગ આતશે હીજરાં મેં જલા જતા હે તન મન;
ઉસ બુત કી મોહબ્બતમેં બના શીકસે બરહમન,
મોજુદ રંગે હય મેરી ઝુન્નાર કી ખાતીર.—જોગીકા.

ના કુચ્છ મેં પાયા ન ઉસે બાગે અર્જ મેં,
કઆબેમેં ભી ઢુંઢા ઉસે કશીકે મકાં મેં;
મસજીદ મેં મીલા ઔર ન મીલા કુએ બુતામેં,
દર દર મંય ફિરા અપને ખરીદારકી ખાતીર.—જોગીકા.

મુદ્દત સે દીલો જાંસે હું મંય શયદા તુમ્હારા,
લીલ્લાહ બુઝા આતશે હીજરાં કા શરારા;
બેચૈન હુવા જતા હું દીદાર કી ખાતીર.—જોગીકા.

૭૮૬

ગઝલે-હિન્દ

નઇ, ગઝલ—"મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે."

મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે, ગમે હીજ્ર તો દેગા ન જીનેમુઝે.
કાફ્લે વાલે સબ ગએ, મેંય હાથ મલતા રહે ગયા,
જાન તડપતી રહે ગઇ—ઔર દીલ મચલતા રહે ગયા;
લીયા સાથ ન અપને કીસીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૧
દેખીએ કીસ્મત મે લીખી હૈ જ્યારત યા નહીં,
દેખીએ રોઝે પે હજરત, બુલાતે હેં યા નહિં;
ચોંહી સોચ હેં બારા મહીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૨
અય અજલ મત જાન લે, વ્હે, જાન બહોત મુશ્કીલમેં હૈ,
જાન હું રોઝે પે વ્હે, અરમાન મેરે દીલમે હૈ;
કોઇ દીન અભી ઔર દે જીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૩
હીંદસે યા સાકીએ કૌસર બુલા લીજે મુઝે,

એક પ્યાલા આબે જમજમ કા પીલા દીજે મુઝે;
પડે હીજમેં પીને ન આંસુ મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૪
યા મોહંમદ મુસ્તફા તકસીન તો કીજે મેરી,
આતીશે ફુરકત મેં જલતા હું, ખબર લીજે મેરી;
લગ ગએ મૌતકે આને પસીને મુંઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૫
ફીકરે દુન્યા સેંકડો હંય, એક હુશરતે દીદાર હૈ,
બય મુસાફીર હું અકેલા તેરી મદદ દરકાર હૈ;
કોઇ રાહમેં લુટે ન છીને મુંઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૬
મારે ડાલા ઇસ વતન ને, ઔર હિંદુસ્તાન ને,
મુફલસી ને બેકસીને શૌકને અરમાન ને;
દીએ રંજપે રંજ સભીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૭
આસ્મા થામે જમીન પકડે વતન રોકા કરે,
મંય ન ઠયરૂંગા ઠયરૂંગા કોઇ ચીખા કરે;
જીયા યાદ હૈ મેરે નબીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૮
અરકે હસરત રાત દીન આંખોસે મંય બરસાઉંગા,
ગુર ઇન્શા અલ્લાહ આંખોસે મંય મદીને જાઉંગા;
યેહી જાવેગે લેકે સફીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૯

ગઝલે-નાઅત. તર્જે-કવ્વાલી—

તવહીદકા ડંકા આલમમેં બજવા દીયા કમલીવાલેને.
કુલ લાએલાહા ઇલ્લલ્લાહ, ફરમાદીયા કમલીવાલેને.
જબ ચહરએ અનવર કમલીસે, ચમકાદીયા કમલીવાલેને.
અંધોર ઘટામે સૂરજકો, શરમાદીયા કમલીવાલેને.
દિલ એસે રંગીલેકે સદકે જાં, ઔર એસે હટીલેકે કુરબાં,
હટ કરકે ખુદાસે ઉમ્મતકો, બખ્શા દીયા કમલીવાલેને.

અનબનકે ગયે મેહરાજકી શબ વસ્લેલકી છપભી ઉસપે મઝબ,
જન્નતકો હુરો ગીલમાં કો, તલપાદીયા કમલીવાલેને.
ઝુલફોંકી મહકને મસ્ત કીયા, ચિતવનકી ઝલકને દીલ છીના,
હરતરહકી બાંકી અદાઓંસે, લુટવા દીયા કમલીવાલેને.
પીપીકે પ્યાલે કૌસરકે, લુંટીંગે મઝે જી ભરભરકે,
ઇન્નાઆતેના કલકોસર, ફરમાદીયા કમલીવાલેને.
વોહ કમલી અજબ લાકીમતથી, કીસ નાઝસે હકને સરપે ધરી,
સબ ઝરકે દોશાલે વાલોંકા, શરમા દીયા કમલીવાલેને.
જબ હકકી તરફસે ઉમ્મતકો, મેરાજકી શબ ઇનઆમ મીલા,
ખુશહોકે દામન કમલીકા, ફેલાદીયા કમલીવાલેને.
ખુશકી તરી પેદા કરદી હરશાખ હરી પેદા કરદી,
મહીં બાગેજહાંમે રહમતકા બરસા દીયા કમલીવાલેને.
ગએ અર્શપે કુંબ હુઆ હાંસીલ, અલ્લાહસે જાકે હુએ વાસીલ,
કયા જાને ખુદાકો જાકર કયા સમઝાદીયા કમલીવાલેને.
ઈસ્લામ મીલા, ઇમાન મીલા, પઢનેકેલીએ કુરઆન મીલા,
જુદતકો જો કુછ દીલવાનાથા, દીલવાદીયા કમલીવાલેને.

ગઝલે-જલીલ-કવ્વાલી—

તલવાર ખીંચકે પંજએ કાતીલમે રેહ ગઇ,
બીસમીલકી આરઝુ દીલે બીસમીલમેં રેહ ગઇ.
ઝોંકા જબ આ ગયા કોઇ મજનુકી આહકા,
લયલા તળપકે પરદએ, મેહમીલ મેં રેહ ગઇ.
ફીરતી રહી નીગાહમેં તસવીર યારકી,
આખીર ઉતરકે આંખસે, વો દીલમેં રેહ ગઇ.
કાતીલકા હાથ-હાથ, રૂકાભી તો કબ રૂકા—

થોડીસી જાન જાય તને, બીસમીલ મેં રેહ ગઇ.
અય તેગે નાઝ ઇતનાભી તેઝી ન ચાહીએ,
દીદારકી હવસ દીલે બીસમીલ મેં રેહ ગઇ.
ખંજર ઇધર ખીંચા–ઉધર આહે ખીંચી મગર,
થોડીસી ચલકે બીસમીલ વ કાતીલ મેં રેહ ગઇ.
ચલતી હે તેગે નાઝ–મઝે લુટલો જલીલ,
કહેના ન ફીર કભી કે હવસ દીલમેં રેહ ગઇ.

ગઝલે–જલીલ, તર્જે–કવ્વાલી—

જો દીલકો ખો ચુકે હંય, વોહ દીલકો ઢુંઢતે હય,
હર દીલસે તંગ હોકર, કાતીલ કો ઢુંઢતે હંય.
કયા ધુન હય જુસતજુકી, યે ભી ખબર નહી હય,
દીલબરકો ઢુંઢત હય–યા દીલકો ઢુંઢતે હય.
રાહે તલબમેં એસા વા રફતા કોન હોગા,
મનઝીલપે હમ પોંચેકે મનઝીલકો ઢુંઢતે હય.
કાટે નહિ જો કટત, ફુરકતમે દીન હમારે,
ખન્જરકી જીસતજુમે કાતીલકો ઢુંઢતે હય.
જો જખમ દે ચુકે હય, જી લેનેકા હય કાફી,
અબ કીસ લીએ વોહ અપને કાતીલકો ઢુંઢતે હય.
તુમને જો આપને રૂખસે પર્દા ઉઠા દીયા હય,
તારે ફલકપે માહે, કામીલકો ઢુંઢતે હય.
આવારે ઇશક લયલા–મજનુકે બનમે અબતક,
ઉડને હય જો બગોલે મહમીલકો ઢુંઢતે હય.
બે તીરો બે કમાંકે જો દીલ શીકાર કરલે,
હમ તો જલીલ એસે, કાતીલકો ઢુંઢતે હય.

ગઝલે–મુઝતર–કવ્વાલી—

મીલનાથા તો મીલ જાતે, ઉસ નુરે મુજરદસે,
ક્યું જાકે ચલે આએ, દરબારે મોહમદસે.
અલ્લાહકે પલ્લેમે, વેહદતકે સીવા કયા હય,
જો કુછ હમેં લેના હય, વો લેલેંગે મોહમદસે.
રોઝે મે મોહમદકે મેને બ ખુદા દેખા,
અલ્લાહકી આવાઝે આઇ ઉસીં ગુમબંદસે.
લીલ્લાહ મેરી તુરબતસે–ચુપ ચાપ ચલે જાવો,
ગર તુમને મુજે છેડા, કેહ દુંગા મે મોહમદસે.
અય બાદે સબા તુરબત, મોહતાઝે મુરમ્મત હય,
મીટ્ટી મુજે થોડીસી, લાદે દરે આહમદસે.
ક્યું ઝીકર ખુદા છેડા, અય મુનકરો તુરબતપર,
કુછ બાત ન કરનેદી, તસવીરે મોહમદસે.
મુઝતર મુજે તોબાકી, જીસ વકતકે યાદ આઇ,
નીકલા મંય જીગર થામેં, દુટે હુવે મરકદસે.

ગઝલે–અકબર. તર્જે–કવ્વાલી.

ખુમહે દરખ્ત રોઝએ વાલે કે સામને,
મજનું ખડા હૈ ખેમએ, લૈલા કે સામને.
એક એક કો બખ્શવાએગેં મેહશરમેં હકસે વો,
યુસુફ઼કીબન પડી હૈ–ઝુલેખા કે સામને.
જલવે હૈ. દેખને કે લીયે ભી તો કોઇ હો,
મુહસે નકાબ ઉલટ દીયા મુસાકે સામને.
કયશા મુકામ કાફ઼લેવાલે ચલે ચલો,
ઠેરેંગે ચલકે ઉસ સહેવાલા કે સામને.

જીસ મુરેદકે ન હઝરતે ઈસા જીલા સકે.
લે આઓ ઉસકો મેરે મૌલાકે સામને.
કહે દીજીયો સબી મેરી હાલત ઝરા ઝરા,
જાના હો અર તેરા-મેરે આકા કે સામને.
ફીર વો કરમ કરેં ન કરે ઇખતીયાર હો,
હાં અકબર તું અરઝ કરતો ઝરા જાકે સામને.

ગઝલે-આશીક-તર્જે-કવ્વાલી.

મુસકુરાતે જાતે હેં કુછ મુંહસે ફરમાનેકે બાદ,
બીજલીયાં ચમકા રેહે હેં ફુલ બરસાનેકે બાદ.
કૌન હોતા હે દીલે અફસુરદાકા પુરસાને હાલ,
ફુલકી ખુશબુભી ઉડજાતી હે મુરઝાનેકે બાદ.
કબરમેં ક્યા ક્યાં ફરીશતોકો થા અરમાને સવાલ,
કુછ ન પુછા મુજસે તેરા નામ બતલાનેકે બાદ.
ફુલ ચઢાયેંગે લહદ પર જીનસે યે ઉમ્મીદ થી,
વોભી પત્થર રખ ગએ સીનેપે દફનાનેકે બાદ.
ઉંમર ભરમેં દોહી ઘડીયાં મુઝપે ગુજરી હે કઠન,
આપકે આનેસે પહેલે આપકે જાનેકે બાદ,
તું દીયે જા સાકીયા પયમાના પયમાનેકે બાદ.
બાત મતલબકી કહુંગા હોશમેં આનેકે બાદ.
સુર્ખરૂ હોતા હે ઇનિશાન આફતે સેહનેકે બાદ,
રંગલાતી હે હીના પત્થરપે પીસજાનેકે બાદ.
જો જલાતાં હે કીસીકો ખુદ વો જલતા હે જરૂર,
શમઆભી જલતી રેહી પરવાના જલ જાનેકે બાદ.
ક્યા શરાબે તામને પસલીસે પાયા હે ઉરૂજ,

સર ચણી હે હલ્કશે નીચે ઉતરજાનાકે બાદ.
કેસી આંખે ફેરલી મતલબ નીકલ જાનેકે બાદ.
ઉમર આધી આ ગઇ પર હે અભી નખરે વોહી,
બલ ન રસ્સીકા ગયા અફ્સોસ જલ જાનેકે બાદ.
હીલાસાઝી કહેતીહે ઉનકો કે બસ વો આચુકે,
મેંહદી ક્યા બેઠેંગે ફ્વરન ઝુલ્ફ સુલ જાનેકે બાદ.
ઉમર ભર ઉનકો તો મેરી શિક્લસે નફ્રત રહી,
અબ વો ચહેરે દેખતે હેં દમ નીકલ જાનેકે બાદ.
યાદ આઇગી વફાએ તુમકો મેરી દેખના,
કદર હોગી તુમકો મેરી-મેરે મર જાનેકે બાદ.
આત્ર મીલ જાત્ર ગલે આશીકશે ક્યા તકરાર હે.
સુલેહભી હો જાતી હે, આપસમે ચલ આનેકે બાદ.

ગઝલે-તજમ્મુલ, તર્જે-કવ્વાલી.—

કોનસે દીલમેં નહિ રંગ રંગીલા મેરા.
હર નજરમેં હે બસા છેલ છબીલા મેરા.
દાગ ઇસ્યાં કા મીટા દેગા મેરે દામનસે,
રંગે દરયા મેં ડુબા દેગા રંગીલા મેરા.
હમમેં હોગી મુરીદાકી ન જબતક બખશીશ,
હટને વાલા નહિં મયદાં સે હટીલા મેરા.
અવલીયા ચીસ્ત કે સારે હય બરાતી જીસકે,
ચશ્મે બદદુર વોહ દુલા હે. સજીલા મેરા.
હક પરસ્તી કા તમાશા નજર આયા સબકો,
આયા અજમેરમેં જબ છેલ છબીલા મેરા.
નામ લેવા મંય તેરા ઔર હુંય ઘર ઘર મેરે,

મંય બેહીસથી હું મેરે સાથ કમીલા મેરા.
ગૂલરૂખાને ચમને દહેર હો કુરબાં દીલસે,
રંગ રૂપ મના દીખાદે જો રંગીલા મેરા.
દરસે ખ્વાજા કે મેં ઇનઆમ જો લેકર કે ટાલા,
ખ્વાજાં વાલોં ને રખ્ખા નામ હટીલા મેરા..
જય રહા હે નિગેહ ખદ મેં અલ્લાહ અલ્લાહ,
બસ રહા હે દીલે આલમ મેં રંગીલા મેરા.
અય "તજ્જમુલ" દીલો જાને જીગરકા માલી,
વોહ રંગીલા વોહ છબીલા વો સજીલા મેરા.

ગઝલે–લતીફ–મોહીફ. ગુલદસ્તે હાઝા.—

અલ્લાહકી રહેમતસે અલતાફે મોહમ્મદસે,
ખાલી ન ફીરા કોઇ હરગીઝ દરે અહેમદસે.
અલ્લાહકો પયછાના પ્યારે, નબી અહેમદસે,
ઇસલામ ફલા ફુલા ગુલઝારે મોહમ્મદસે.
હેં શમસો કમર રોશન, દોનો રૂખે અહેમદસે,
હેરાનહે દો–આલમ ઉસ નુરે મુજર—રદસે,
તું મુજકો શબા લેચલ એહસાન બડા હોગા,
ખાલી નહી આઉંગા જાકર દરે અહેમદસે.
અલ્લાહકા બન્દા હું મે ઉમ્મને અહેમદ હું,
કહેતા હુવા ઉઠુંગા મયશરમે—યે—મકરદશે.
ઉમ્મતકો તેરી બખ્સા મેહબુબ મેરે પ્યારે,
મેરાજકી શબ ખાલીક, કહેતા થા મોહમ્મદસે.
સીનેમે મોહમ્મદકી તસવીર નુમાયાં હે,
મીલતા હુઆ યે દીલ હે ઉસ નુરકે ગુમ્મદસે.

મહેબુબે ખુદા તુહે મત્લુબે ખુદા તુહે,
હે શાને ખુદા જાહેર પ્યારે તેરે ગુમ્મદસે.
મરકદભી **લતીફ** અપના બનજાએ મદીનેમેં,
ક્યું જોકે ચલે આએં દરબારે મોહમ્મદસે.

નઈ-કવ્વાલી તર્જે-ગઝલ—

એ ખુદી અયસી બડહી કુછ ઉનકે આ જાનેકે બાદ,
યાની આયા હોશભી તો મોત આ જાનેકે બાદ.
બંદા ઝન હોતે હેં વો પહેલુસુ ઉઠ જાનેકે બાદ,
દેખીએ ક્યા ગુલખીલે ઇસ ફુલ બરસાનેકે બાદ.
થાએ નાકામીન લુત્ફહમ કલામી કુછ મીલા,
બનગએ વો બુત સરાપા મેરે આજાનેકે બાદ.
અયફલક અચ્છા નહિ યે રોજકા ઝુલમો સીતમ,
ફીરસીતમ ઢાએગા કીસપર મેરે મરજાનેકે બાદ.
કીસકો બતલાઉં શબે ગમકો નથા મેરા રફીક,
હોસભી જાતે રહયે આપકે જાનેકે બાદ.
દૌલતે દીદારસે યું શાદહો જાતે હય હમ.
જેસે ખુશ હોતા હય કોઇ માલો ઝરપાનેકે બાદ.
બાદે મજનુ રંગ દીખલાએ ન ક્યું બેહશત મેરી,
એક દીવાના હુવા કરતા હય દીવાનેકે બાદ.
ઝીંદગીમેં જીશકદર ચાહો કરો ઝુલમો સીતમ,
યાદ આઉંગા મગરમેં—તુમકો મરજાનેકે બાદ.
દીનતો જયું તું કરકે કટ જાતા હય હીજ્રયે યારમે,
સરપે આતીહય કયામત, શામ હો જાનેકે બાદ.

નઇ—ગઝલ—મુખમ્મસ—

અછે પીયા વોહ દેશ ભુલાલે હિંદમેં જીયા ઘભરાવત હય,
બીરહ કી બયરન દરસકી પ્યાશી, કાહેકો મોહે તડપાવત હય.
ખદંગ ફેંકદે ઝાલીમ, જરા ઝફાકે લીએ,
ઇધરભી એક નઝર ચશ્મે સુરમાસાકે લીએ.
તું હુસ્ને ખુદા દાદકી અદાકે લીએ,
નકાબે રૂખસે ઉઠાદે ઝરા ખુદાકે લીએ.
મરીત પીઆ કભી ન કીનો નીસદીન મોહે સતાવત હય.
મઝાહી કયા હય મહોબતમેં બે વફાઇકા,
યે તર્જ ખુબ નીકાલા હય દીલરૂબાઇ કા.
દીખા મદીને કો અબ વકત હય રસાઈ કા,
ઉઠા કે ફેંકદે સદકા તેરી ખુદાઇ કા.
તુહી સબકા ખેવનહારા, કાહેકોદર લગાવત હય મેરે અચ્છે પીયા.
તુહી બતાદે મેરા અખતીયાર કયસે હો,
ખફા જબ આપ હો દીલકો કરાર કયસે હો.
ચેનસે અબ યેહ બદલે હાલે ઝાર કયસે હો,
ખીઝાંજો આએ તો ફસ્લે બહાર કયસે હો.
ઉમંડ ઉમંડ પીઆ નયન હમારે નેહકા મહેં બરસાવત હય.

નઈ—કવ્વાલી તર્જે—મનહર—

સોચલે કાતીલ નં ગમહો મેરે મર જાને કે બાદ,
આદમી પચતાતા હય. હદસે—ગુઝર જાને કે બાદ.
કરકે વઅદા વોહ ન આએ અપને ઘર જાને કે બાદ,
હાથ હમ મલતે રહે મોકા ગુજર જાને કે બાદ.

હીજરકી શબભી મેરા એક મુનીસો ગમ ખ્વારથી,
મે અકેલા રેહ ગયા હરદે જીગર જાને કે બાદ.
મરહમે તસ કીનકે પાંઉમે થા પોશીદા નીમક,
આબલે ફીર ફુટ નીકલે ઝખ્મ ભર જાને કે બાદ.
સર જુદા હોતેહી ઉસને લેલીઆ આગોશમે,
વસ્લકે લુટે મઝેહ હમને તો મર જાને કે બાદ.
કેહતે હય વો છોડદો હરદમ શીકાયત ગેરકી,
હમ ન આયેંગે તુમ્હે દીલસે ઉતર જાને કે બાદ.
સચ ન માનેંગે ન માનેંગે વોહ મેરી દાસતાં,
હાં યકી લાએ તો લાએ મેરે મર જાને કે બાદ.
કોઇ સેહ સકતા નહિ મેરે શીવા ઉનકે સીતમ,
દેખના પચતાએંગે વોહ મેરે મર જાને કે બાદ.
અબભી કુછ હય વક્ત મઝહર તોબાહ ઇસ્યાંસે કરો,
વરના પછતાવોગે દુન્યાસે ગુજર જાને કે બાદ.

ગઝલે-મુસ્તફા. તર્જે-કવ્વાલી—

બશર નુરે રબ્બુલ—ઉલા બનકે આયા,
નયે રંગસે જા—બજા બનકે આયા.
બને અંબીયા અવલીયા સબ બરાતી,
જો દુલ્હા હબીબે ખુદા બનકે આયા.
કહીં લાલા વ ગુલ કહીં ચાંદ સુરજ,
તજલ્લાયે અરજો સમા બનકે આયા.
અગર લહેરે આઇ બને શકલે ગૌહર,
જો મોજ આ—ગઇ બુલબુલા બનકે આયા.

કહીં અવલીયા બનકે શાને દીખાઈ,
કહીં આશીકે મુબતીલા બનકે આયા.
કહીં શકલે ઈસા, કહીં શકલે મુસા,
કહીં યુસુફે દીલ-રૂબા બનકે આયા.
બહોત ગુલ ખીલે ઇસ જહાંમેં વ લેકીન,
બહાર આઈ જબ મૂસતફા બનકે આયા.

તોફએ મુમતાઝ—ગઝલ—

બાવલેકી મોત કા હે વાકેયા યે દર્દનાક!
હાએ જીસકે ગમસે ખામે કાહે દીલભી ચાક ચાક!
મોટરોંમે જો ઉડા ફીરતા થા વો હે ઝેરે ખાક!
એક હમલેમેં કીયા સફફાક કાતીલને હલાક!
કીયા કહુ કયું-જાનસે-અપની વો બીચારા ગયા!
ઈશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા!
હય જો રશ્કે હુર વો મુમતાઝ બેગમ ગુલ બદન!
ખુશ ખરામો ખુશ કદો ગુલ પાય રહન ગુનચે દહન!
ખુબરૂ નાઝુક અદા નાઝ આફરી શીરીસુખન!
દીલરૂબા વ દીલ નર્સીનો જાંનવાઝો સીમતન!
ઉસકી ઉલફત હીમે સારા ઝોર ઔર ચારા ગયા!
ઈશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા!
ઇશકમે ઉશકી હુકુમત ઔર દૌલત ભી ગઇ!
જાન ભી દી મુફતમે, હાથોસે ઇજ્જત ભી ગઇ!
વસ્લકી રાતે ભી રૂખસત સુબે ઇસરત ભી ગઇ
મુફસદોંકી દુસમનીસે ચાહકી પીતભી ગઇ!
અલગરઝ સામાને ફરહત થા જો કુછ સારા ગયા!

ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
વાલકેસર પર જો હે ગુલજાર વો મલબાર હીલ !
હુસન કા મંનજર વો પુર અનવાર વો મલબાર હીલ !
ક્યુ ત હો મરગુબે હર ઝરદાર વો મલબાર હીલ !
હે ફ્રરાહ બક્સ ઓર ફ્રરહત બાર વો મલબાર હીલ !
પ્રય કે મર્ગ ઉસકે લીએ લેકર વહીં મારા ગયા !
ઈશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
ચર્ખ હે સુસદર વ હુસનુ ઈશાક કી હે દારોગીર !
ઉડ ગયા રંગે કમર ફીકા પડા બદ્દરે મુનીર !
યે તગૈયુર દેખકર હયરાન હેં બરનાવ પીર !
કાંપતા હે ખોફસે હર એક મોહતાજો અમીર !
હાય કયસા આસમાને આજકા ' તારા ગયા !
ઈશ્કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
કોઈ મફતુ હકપે કોઇ હુસને જાહીર પર નીસાર !
હય નઇ હર એક સાને કુદરતે પરવર દીગાર !
ઇન કીલા બાતે જહાં કે હેં અજબ લયલો નહાર !
એક હાલત પર કીસકો ભી નહીં સબરો કરાર !
જીસકા યે ખાકા હય ઝેરે ખાક વો પીયારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !

તર્જે-ઉસ્તાદી—ગઝલે-ભૈરવી—

ઉઠો પીયા જાગો અકેલી ડર લાગે—ઊઠો,
ચુન ચુન કલીયાં સેજ બીછાઇ-ઇતનેમે હો ગઇ ભોરરે—ઊઠો.
આધી-આધી-રતીયાં પીયકે પહેરવાં, તડપ તડપ જીયા જાયરે—ઊઠો.
આમવાકી ડલીપે કોયલીઆં બોલે, બનમે બોલે મોરવારે—ઊઠો.

નાટકે-એમાં શું ?-ગઝલે-કવ્વાલી—

દીલ હય વહી જીસ દીલમેં, મહોબ્બત હો કીસીકી,
હય આંખ વહી જીસમેં, શરાફત હો કીસીકી.
કયું હાથ શબે વસ્લ લગાને નહીં દેતે,
માશુક હો તુમ-યા-કે, અનામત હો કીસીકી.
શમાકો દેખકર મયરીલસે, યું કહતા હય પરવાના,
જો ચાહે જલના ઇશ્કમેં, મુજ સાહી જલ જાના.
શમાકી બેકરારી કો, કહાં પહોંચેગા પરવાના,
લરજના, થર થરાના, સરકટાના—સાફ જલ જાના.
હોતા હય ઉન્હે રશ્ક તો, હો મેરી બલાસે,
જલ જાય અગર જલનેકી આદત હો કીસીકી.

ગઝલે-ગુસ્સર—તર્જે-કવ્વાલી—

તડપા કે દીલ મેરા નિગાહેં યાર રહે ગઇ,
થોડીસી ચલકે આજ યેહ તલવાર રહે ગઇ.
કયાં હુસ્ન થાકે આંખસે દેખા હજાર બાર,
ફીરભી નજરકો હસરતે દીદાર રહે ગઇ.
મહેફીલમેં ઉસકી રંગ જમા થા ન ઇશ્કકા,
મુજસે યે બાત દીલ્હય, ખુંબાજ રહે ગઇ.
કઇ કટ ગયે ખુને, કાતિલકી ચાલ પર,
એસા ચલા વોહ તેજ-કે તલવાર રહે ગઇ.
હુસ્નો જમાલકા ફકત, અફસાના રહે ગયા,
ગુસ્સર રહે ન ગરમી-એ-બાજાર રેહ ગઇ.

તમામ સુદ

નઇ-ગઝલ— —:▭:—

મેરે **કાલી** કમલીયા વાલે **નબી** મુજે દામે બલાસે બચાલો **નબી.**
બદએ સરકાર હું ઉમ્મત મે કહેલાના હુ મે,
કીસમત મે યે તહેરીર હેકે ઠોકરે ખાતા હુ મે.
મુજે રોઝેપે અપને બુલાલો નબી, મેરે **કાલી** કમલીયા વાલે નબી.
અબતો દુનીયા કે મઝાલીમસે બહોત રન્જુર હુ,
અયસો અસરત સે મેરે મૌલાએ કોસો દુર હુ.
મુજે હર એક બલાસે બચાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
કોનહે મેરા, બજુઝ હઝરત કે યા ખયરૂલ બસર,
જો કે એસે વખતે બદ મે આકે લેં મેરી ખબર.
મુજે દામનમે અપને છુપાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
ખુશ નહી આતી હે મુજકો હીંદકી આબો હવા,
આપકે રોઝે કો દેખુ હે યેહી હરદમ દુઆ.
હે તમન્ના મદીને બુલાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
રોઝએ વાલા ન દેખા જીસ બસર ને એક બાર,
જીંદગી ઉસકી અબસ હે હયફ હે આલી વીકાર.
મેરી હસરત તો દીલકી નીકાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.

નઇ-ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

ઇસ્લામ "કા ઝન્ડા આલમમે ગડવા દીયા કમલી વાલેને,
કાબેમે બુતોંકો કલમએંદી પડવા દીયા કમલી વાલેને.
ઘુંઘટ જો અપને ચેહરેસે સરકા દીયા કમલી વાલેને,
દીખલાકે જમાલ એક આલમકો તડપા દીયા કમલી વાલેને.
જબ ચેહરે એ અનવર કમલીસે ચમકા દીયા કમલી વાલેને,
મોલાકે ખુદાકો બેપરદા" દીખલા દીયા કમલી વાલેને

ક્યું ઠીક હો રોઝે જઝા હમકો ભુલજાએંગે સબ ઇસ્યાં અબતો,
જીસ વક્તકે અબરે રહેમતકો બરસા દીયા કમલી વાલેને.
હે દેકે શરએ દાવતકો ઓરૂસે મીટા કદ કસરતકો,
વો જલવાએ હક બસ ઉમ્મતકો દીખલા દીયા કમલી વાલેને.
અશકકો દીલસે પુછો ઝરા વો કદકી દૂમન વો રૂખકી જીયા,
દીખલાઇ કભી જોબાંકી અદા તડપા દીયા કમલી વાલેને.
ક્યા નીગાહુતે ગુલયે સલ્લેઅલા જીસરારસે ગુજરે શહેહુદ,
વોહ કુચાભી અપની ખુશબોસે મેહકા દીયા કમલી વાલેને.
રો રો કે કભી તો હારૂ મે જા કે કભી કોહો સારોમે,
અલ્લાહસે અપની ઉમ્મતકો બખ્શવા દીયા કમલી વાલેને.

ગઝલે-બેદમ. તર્જે-કવ્વાલી—

મેં વો દીવાના તેરા અબ રશ્કે લયલા હો ગયા,
શીલકપર મેરી તેરી-સુરતકા ધોકા હો ગયા.
આઇના ખાનેમેં જાતે જાતે યે ક્યા હો ગયા,
આપ અપની શીકલકા હમકો તમશા હો ગયા.
નામ થા મયખાર જીનકા બન ગયા સાકી વોહી,
જબ મયે પુર કયફસે-લબરેઝ મીના હો ગયા.
તેરે છુપનેમેં ભી અબ પરદેનશીં એક લુત્ફ હે,
દેર થા જો ઘર તેરે છુપનેસે કાબા હો ગયા.
તુમ અકેલે ઓર ખ઼લ્કતને બેયુ બેસે દેખીયે,
એક દમ્મે કુન કહા ઓર કુનસે ક્યા ક્યા હો ગયા.
હો ગયા બેદમ મરીઝે ગમ તેરૂ આકર કબ પર,
હંસ કે ફરમાને લગે ઇસા-કે હાં ? અચ્છા હો ગયા.

નઈ-ગઝલ. —:▭:—

મુઝે હર ગુલમે બરવર દીગાર હે,
ગુનચે ગુનચેસે તું આશકાર હે.
જો મેહશરમેં પુછેગા મુઝસે ખુદા,
તો યે કહેદુંગા મેં અપને સરકો ઝુકા;
તેરા બન્દા એક યેભી ગુનેહગાર હે.—મુઝે૦
વો મનસુર અનલહક તો સુલીપર ચલા,
હકકે કહેનેકી દુન્યાસે પાઇ સઝા;
જો હે આશીક વો બાલાએ દાર હે.—મુઝે૦
ઉસને ઠોકરસે મુરદે દીયે હેં જીલા,
ખીંચી ખાલ બદનમેં દુરરે લગા;
છુટી ખુનકી બદનસે ફુવારહે.—મુઝે૦
ખાર કરતી હે આશકકો દીલકી લગન,
કેસા વ ફેરહાદ મારે ફીરે કોહે બન;
બીકા યુસુફ મીસર કે બઝારહે.—મુઝે૦
મેંને દુન્યામેં આ કરકે કુછ ન કીયા,
ઔર કીયાભી તો મેંને બુરાહી કીયા;
મેરે સરપર ગુનાહોંકા ભાર હે.—મુઝે૦

ગઝલ-હુસેન-તર્જે-કવ્વાલી—

ફિરદોસ હે ખજીલ રૂખેં હઝરતકે સામને,
તુબા હે પસ્ત સરવે મુહબ્બતકે સામને.
કહેતા હે લુતફે શાફએ ઉમ્મત યેહી મુઝે,
ક્યાહે તેરે ગુનાહ મેરી શફકતકે સામને.
યા રબ જો મેં મરૂ તો-મદીને મેં હી મરૂં,
મરકદ બને તો શાહકી તુરબત કે સામને.

કટકટકે ગીર પડે યે સરે સર કાશાને દેહરે,
હઝરતકી ઝરબે તેગે જલાલતકે સામને.
મહશરમેં આસીયોંસે કહેગા યે ફઝલે હક,
લે જાવ અર્ઝ શાફ એ ઉમ્મતકે સામને.
ઉન્કે કરમસે હોં તો હોં લાયક અજબ નહિ,
હમ બધાં હમ હે જીનસે શફાઅત કે સામને.
કયકો ગુનાહો ભલા કહો ગુના મેરે,
હઝરત તુમારે ફઝલ લે રહમત કે સામને.
અલ્લાહ વોજી દીન મુઝે હાસીલ કરે હુસેન,
બીસતર જમાઉ મે દરે હઝરત કે સામને.

ગઝલે–અમીર.

—:▭:—

નદો બોસા નિગાહે લુત્ફહી પર દીલ સનમ લેલો,
તુમ્હારા માલહે તુમ દેકે કીમત બેશૂતમ લેલો.
ગલા ખંજરપે મેંને રખદીયા તો આતેહી બોલે,
કહીંગે તુમ્હ દેંરા ક્યું મરે જાતે હો હમ લેલો.
સુએ મયખાના આ નીકલે જો કાઝી દુખ્તે રઝ બોલી,
બડે મુરશિદ હેં હઝરત મયકશો ઉઠો કદમ લેલો.
બરહે હઝરતે મજનું કે આઇ નજરમેં લયલા,
નં પોંહચે હાથ મહમીલ તક તો નાકે કે કદમ લેલો.
અમીર ઉસ કાસીયે દોરાંકો ખત લીખના જો હો તુમકો,
ફલકસે માંગલો કાગઝ અતારદાંસે કલમ લેલો.

ગઝલે–મુરૈતુન–તાજે–કવ્વાલી—

હમ તુમપે મર રહે હેં આશિક હો તુમ કીસીકે,
હાવે તો દોસ્તીકા બરતાવ દુશમનીકે.

મુદ્દતકે બાદ આઇ હે આજ વસ્લકી શબ,
અંદાઝ અબ દીખાઓ, કુછ તો હંસી-ખુશીકે.
સરકાર ઇશ્કકે હેં, કુછ કાયદે નીરાલે!
દુન્યાસેં હેં અનોખે આદાબ બંદગી કે,
સાકી હે ઇદકા દીન, ભી ભરકે અબ પીલાદે,
મુદ્દતસે તીશને લબહું અરમાને મય કશીકે.
મસતીમેં હાથ અપના સીનેપે ઉનકે પહોંચા,
ગફલતમેં યે મઝાથા કુરબાન બે ખુદીકે.
લબપર યે આહ કયસી ચહેરા યે ઝરદ કયું હે,
સચ સચ બતાઓ મફ્તુન આશીક હો કયા કીસીકે.

ગઝલે-કવ્વાલી. —:▭:—

તો અંગર હીલા કરે મદ્ફન તક આનેકે લીયે,
હાથ નીકલેંગે જનાઝેસે બુલાનેકે લીયે.
સીકલ અચ્છી રંગ ગોરા-બાલ લંબે ચશ્મે શુર્ખ,
કીસ જગેકી ખાક લી તુમકો બનાનેકે લીયે.
યે અદાએં યે જફાએં યે જવાની યે સીતમ!
ઢુંઢલો મઝદુર કોઇ બોજ ઉઠાનેકે લીયે.
ચાદરે આબે રવાં બનકે લપટ જાઉંગા મેં,
તુંમેં અંગર ઉતરોગે દરીયામેં નહાને કે લીયે.
મેં ન છોડુંગા હતેલીમેં તુમારે ખુને દીલ,
લાવમેં તુમ હાથ દો મેંહદી લગાનેકે લીયે.

ગઝલે-રેશાન-તર્જે-કવ્વાલી—

જો પુછા મેંને ઝાલીમસે મુઝે કયું દાર પર ખીંચા,
તો બોલા તુને કયું નકશા મેરા દીવાર પર ખીંચા.

હઝારો દીનસે બેદીન હુએ જાતે હેં દેખો તો,
અજબ નકશા ફીંસીને યે જમીને યાર પર ખીંચા.
નીશાં તક ભી ન ડાલા આબદારી ઉડ ગઈ કયસી,
હઝેરોં બાર રખ-રખ કર ગલા તલવાર પર ખીંચા.
શબે વાયદા વો કહેતે હેં ન આતે હમ કભી રોશન,
તેરે ગજબે મોહબ્બતને મુઝે ઈકરાર પર ખીંચા.

ગઝલે-અકબર. —:▭:—

બેશક ખુદાકા ઘર હે તેરે ઘરકે સામને,
જન્નતકા દર ખુલા હે તેરે દરેકે સામને.
એક એકકો બખ્શવાઇંગે મેહશરમેં હકસે વોહ,
યુસુફકી બન પડેગી ઝુલેખાકે સામને.
કેહ--દીજીયો સબા મેરી હાલત જરા જરા,
જાના હો જબ તેરા મેરે આકાકે સામને.
કરબલમેં કટ—ગયે હેં વોહ ઉમ્મતકે વાસ્તે,
સર રખ--દીયા હુસેનને ખંજરકે સામને.
ગર વોહ કરમ કરે ન કરે ઈખ્તયાર હે,
અકબર અબ અર્ઝ કર તુ જરા જાકે સામને.

નઈ-ગઝલ— —:▭:—

દરે મુસ્તફા સંગે મુસા નહીં હે, યહાં રબ્બે અરનીકા ઝગડા નહીં હે.
વોહેકોન જો તુજપે શયદા નહીં હે, કીસે તેરી નઝરોંને મારા નહીં હે.
રૂકે યે તો પરદેસે આવાઝ આઈ, તું પરદેમેં આ તુઝસે પરદા નહીં હે.
છુપાઓન-ચેહરેકો બુરકેસે સાહબ, અભી હમને દીલ-બરકો દેખા નહીં હે.
ચલો વાદીએ ઈશ્કમેં પાંઉ રખના, યે વોહ જંગલ હે જીસમેં કાંટા નહીં હે.
કહા જોસમેં આકે હઝરતસે હકને, જો તેરા નહીં હે વોહ મેરા નહીં હે.

ગઝલ-સુરહસતે-વઝીરજાન.—કાનપુરી—

આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બીશાં બર મ,ઝાર મા,
પસ નાજુક અસ્ત શીશયે દીલ દર ફીનારમા.—પસ૦ ૧

એક દીન જો બહેરે ફાતહા તુરબતપે મેં ગયા,
ફુલોંકી ચાદરે મેં ચ,ડાતા થા જાબજા.
થીં ચન્દ કબ્ર વોહવે ખુજુરગોંકી જો જદીદ,
એક કબ્ર પર બ,ખ-તે પરેશાં થા યે લીખા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બીશાં બર મ,ઝાર મા—પસ૦ ૨

બાલાએ ક,બ્રે એક દરખ્તસે ગુલાબ થા,
સરસબ જીમેં ન રખતા થા હમસર વોહ દુસરા.
જબ ફુલ ઉસ દરખ્તસે તુરબતપે ગીરતે થા,
તબ અંદરને કબ્રસે આતીથી યેહ સદા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બીશાં બર મ,ઝાર મા.—પસ૦ ૩

યહે બારબાર દેખ તઅજ્જુબ મુજે હુવા,
આશીદગાને કબ્રસે પુછા જો માજરા.
ગેહ કૌનસે બુજુર્ગ હેં કયા ઇનકા નામ થા,
આતી હેં જીનકી કબ્રસે હરવકત ગેહ સદા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બરીશાં બર મ,ઝાર મા.—પસ૦ ૪

માલુમ યેહ હુવા કે વોહ યે આશીક હઝી,
તા ઉમ્ર વસ્લે યાર મયસ્સર હુવા નહીં.
મરનેકે બાદ કબ્રપર આયા જો મેહજબીં,
જબ બર્ગે ગુલ ચડાયા તો અવાજ યેહ સુની.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બરીશાં બર મ,ઝાર મા.—પસ૦ ૫

કલામે-તાહેર-તખ્તે અદાલત.

અય માલીકાને તખ્ત વોહ, દવલત કહાં ગઇ,
નવશીરવાંકી અબ વોહ, અદાલત કહાં ગઈ.
વોહ માલ ઓર મનાલ વોહ ઇશમત કહાં ગઇ,
વોહ તાજ કીયા હુવા વોહ અદાલત કહાં ગઇ...અય.
ઉનકી વોહ પંજ રોઝા હુકુમત કહાં ગઇ,
શાહો-ગદાકી કબ્રમેં હાલત હય એકસી.
મજબુર બોલનેસે હય અયસી હય બે બસી,
ખામોશ મકબરોમે નહી આતી હય હસી.
કેહતી હય રોકે કબરે સીકંદર પે બે કસી...અય.
વોહ દબદબા વોહ શાન વોહ શવકત કહાં ગઇ,
ફીર ઉસકા ગુરૂરમે આના કીધર ગયા.
નમરૂદ કા ખુદીકા ઝમાના કીધર ગયા,
જમશેદકા વોહ જશ્ન શાહાના કીધર ગયા.
કારૂં કો પુછીયે કે ખઝાના કીધર ગયા,
હાતમ કો પુછીએ કે સખાવત કહાં ગઇ...અય.
ઇગારત હુઇ સીપા તું જહન્નમમેં કયોં ગયા,
અય સલતન્ત તબાહા તુ જહન્નમમેં કયોં ગયા.
અયશદાદ રૂસીયા તુ જહન્નમમેં કયોં ગયા,
કયસીગે ખુદાઇ કી તેરી જન્નત કહાં ગઇ...અય.
કાંપતેથે સબ ઝમીન હુકુમત કી ધુમથી,
ગુંજે થે આસમાન વોહ નવબતકી ધુમથી.
ડરતા થા કુલ જહાન વોહ અદાલત કી ધુમથી,
હારૂન રશીદ જીસકી ખીલાફત કી ધુમથી.
પુછે કોઇ કે અબ વોહ ખીલાફત કહાં ગઇ...નવ.

ઉલફતકા દમ જો ભરતે થે હાયે કીધર ગયે,
વોહ બાંકપન વોહ શોખી નઝરે કીધર ગયે.
વોહ હુસ્નો નાઝ ઓર વોહ ગમઝે કીધર ગયે,
લયલાસે પુછ્યે કે વોહ આશકે કીધર ગયે.
મઝનુસે પુછ્યે કે વોહ મોહબ્બત કહાં ગઇ...નવ.
જો હુસ્ન કે હઝારો કરશમે દીખા ગયે,
અફસોસ ઇસ જહાંસે વોહ મુંહકે બકા ગયે.
કીડે મકોડે જીસ્મ કો સબ ઉનકો ખા ગયે,
લાખો હસીન કુન્જે લહદમે સમા ગયે.
વોહ નાઝ કીયા હુવા વોહ નઝાકત કહાં ગઇ...નવ.
ખત ભેજ કર બુલાયા જહાનમ રસીદ ને,
કુફેમે જોકે સર દીયા મુસલીમ શહીદને.
બચ્ચોંપે ઉનકે રેહમ ન ખાયા પલીદ ને,
આલે નબીપે ઝુલ્મ કીયા કયો યઝીદ ને.
ઝાલીમકી વોહ પન્જ રોઝા હુકુમત કહાં ગઇ...નવ.
કમબખ્ત કમનસીબ બદ અખતરને કયા લીયા,
ઇબ્ને અલીકો મારકે ખુદરસને કયા લીયા.
લાઅનત ખુદાકી શીમરે સીતમગરને કીયા લીયા,
દારકા ખુન કરકે સીકંદર ને કયા લીયા.
લાલચ કીયાથા જીસકા વોહ દવલત કહાં ગઇ...નવ.
પયદા હુવે વલી યે જહાંન જીસકે વાસ્તે,
પયદા હુવે યે બાગે જીના જીસકે વાસતે.
પયદા હુવે કૌનોમકાં કીસકે વાસતે,
જાહેર બતા વોહ નુરકી સુરત કહાં ગઇ...બસ.

નઈ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

સંગે અસ્વદ ઓર બય-તુલ્લાહસે મીલતી હુઇ,
રૂહ જાયેગી રસુલુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
કયું ન આતી મરતબા હો છત તેરી દરગાહકી,
યેભી હે તુરે કલી-મુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
કયું ન અય દીલ હો કે બે-ખુદ મેં કરૂં તેરા તરફ,
હે તેરી તસ્વીર બય-તુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
હે તેરી તસ્વીરમેં જલ્વે જમા-લુલ્લાહ-કે,
હેં તેરી બાતેં કલા-મુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
કયું ન હમ ઈસા કહેં તુજકો લબે જાં બક્ષે યાર,
હે તેરી હર શાન રૂહુલ્લાસે મીલતી હુઇ.
પી વોહ આતશ-એ-ઝસાગર હો જીસકી આગમેં,
હર લપટ નારે ખલી-લુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.

નઈ-ગઝલ-મુખમ્મસ—

કયા કયા કહા ન ફોજે સીતમગર કે સામને,
કુછભી ન સમજે દીનકો ખંજર કે સામને.
નકશા ખીંચથા ઉસ દીલે મુજતર કે સામને,
અદા જો લડને આયે થે લશકર કે સામને.
કીસ મુંહસે જાએંગે વો પયગમ્બર કે સામને...કયા કયા૦
મહેમાં બુલાકે દશતમેં હકે નબીકા હેફ.
કીન કીન મુસીબતોમે ફસાયા અલીકો હેફ
તકલીફ કીસ તરાસે દી આલે નબીકો હેફ.
પાની ન પીને દેતે થે ઇબ્ને અલીકો હેફ
ઓર આપ-પાની પીતેથે બરબરં કે સામને...કયા કયા૦

ભાંજે ભતીજે કત્લ હુએ ઉનકે બરમલા,
જુઝ શુકર હકકે ઔર ન થા કોઇભી ગીલા.
કબજે હો ચુપ ચુમતે કેહતીથી યેહ કઝા,
ક્યા કેહના હય શુજાઅતે ઇબ્ને અલીકી વા.
સુ સરજુકુ તો હે કોઇ ખજર કે સામને...ક્યા ક્યા૦
જયનબ પુકારી બયમેમેં અય ભાઈ મય ફીદા,
ક્યો ધુપમેં ખડે હો ચલે આવ યાં ઝરા.
સુનતે થે જબકે જયનબે મગમુમકી સદા,
શાહ કહેતે થે દીખાદે લહુ રૂપે પાકકા.
જાવેંગે મુંહી દાવરે મેહશર કે સામને...ક્યા ક્યા૦

નઈ-ગઝલ—કવ્વાલી—:▭:—

ગુલથા યે ફરિસ્તોમેં **શાહે મદની** આયા,
અલ્લાહસે મિલનેકો નબિયોંકા **નબી** આયા.
દોહતુર હુવા રોશન એહમદ હી તજલ્લીસે,
મુસાફી ઝમાંપર જબ **રબ્બે અરની** આયા.
મુંહે કુદરા ઝલાલતકા દુનિયાં મેં હુવા કાલા,
જબ ચર્ખે નુબુવત પર માહેમદની આયા.
પેહચાન કે હઝરતકો કેહદુંગા યે મેહશર મેં,
સબરાઝ હુવે અફસા ઇસ **ભુલ ભુલૈયાં** કે.
ઉસ્તાદે અજલ બનકર તુંરે યઝદી આયા,
અય તિશનાલબો દોડો કવસરકા ધની આયા.
મનસુખ હુવે સારે દુનિયાકે કુતબ ખાને,
કુરઆનકો લે લેકર-જબ ઉમ્મી લકબી આયા.
પોંહચા જો મેં જન્નતમે મિરઝા તો નિદા આઈ,
તાઝીમકો સબ ઉઠો મદહાહે નબી—આયા,

કવ્વાલી-જનાબ—બાહદુરખાં—

મહબુબ મેરે યકતા જો તું હય વોહી મંય હું,
પરવાના સીફત કુરબાં જો તુ હય વોહી મંય હું.
અબ ફીલફીલ્યે અયે પીયારે ડાલા હય નકાબે ઝુન,
મકનાં ભી હટા દેના જો તુ હય વોહી મંય હું.
મકફાર થે મકકે કે-કુફાર થે વોહ શારે,
ઈશલામ દીયા ફયલા જો તું હય વોહી મંય હું.
મહેરમ નફમત શે બાકી કોઇ રહે જાએ,
દીલ લાદે ઝલક નુરી જો તું હય વોહી મંય હું.
જો તેરી 'મોહબતમેં' મહેબુબ મેરે મીટ જાય,
મંય ફિયુના ઉસે બકસુ, જો તુ હય વોહી મંય હું.
હો ખાકેપા પે કુછ તો અબ લુત્ફકરમ મવલા,
હય નુર તેરા મુજમય જો તુ હય વોહી મંય હું

નઇ-ગઝલ—ગઝલે-કવ્વાલી—

જબ હુસ્ને અઝલ અપની તસ્વીર બના લાયા,
પરદેસે વોહ હર જાઇ તકરીર બના લાયા.
ખુદ શમે અહે મેહફીલમેં રોશન હે હરએક દીલમેં,
સદ લેનેકો ખુદ કાતીલ ગુલ-ગીર બના લાયા.
ઉસ નુર રચે પયચાંને અમલકો કીયા કયદી,
ક્યા ઇશ્કો મોહબ્બતકી ઝંજીર બના લાયા.
વાહ-દતસે વોહ કસર-તમેં કર અપને તર્ઇ ઝાહીર,
હે બદ-ઝબે કુમરાકી તહરીર બના લાયા.
ઝીંદા કીયા ખાદીમકો જબ એક નઝર દેખા,
ક્યાં આંખોકે તુ ઝાલીમ અકસીર બના લાયા.

નઈ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

યાર યારી હું મોહબ્બત હે મુઝે યારોંકી,
યા નબી તેરે સહાબાકી તેરે યારોંકી.
યાદ અય શમેઅ નુબુવ્વત તેરે રૂખસારોંકી,
રાત કર દેતી હે પુર નુર સિયાહ-કારોંકી.
વરફે ગેસુયે નબી સુનકે નિકલ જાયે દમ,
પઢકે વલ-લયેલ રિહાઇ હો ગીરફ઼-તારોંકી.
સરકો દીવારોંસે ટકરાતે હેં આશીક કયા કયા,
યાદ આતી હે જબ ઉસ રૌઝેકી દીવારોંકી.
ભેજતા હું ઉન્હે હર રોજ દુરૂદ ઓર સલામ,
ડાક ખતહામેં લગી રેહતી હે હર કારોંકી.
જબસે ચમકા હે તેરા નુરન મદીને વાલે,
પડ-ગઈ મંદ ચમક મીસરકે બાઝારોકી.
માંગને આયે હે મેહશરમેં ખુદાસે તુમકો,
આજ-મકબુલ દુઆ હોગી તલબ-ગારોંકી.
દોનોં આરીઝ તેરે કુરઆનકે દો-પારેં હે,
ઝુલ્ફે તફસીર હેં કુરઆનકે દો-પારોંકી.
કાશ હોતા શબે મેઅરાજ જીલોમેં સૈયદ,
નોકરી મીલતી મુઝે ગાશીયા બર દોરોકી.

ગઝલે-હકીમ.—ગઝલ-કવ્વાલી—

મગદુમ અલી એહમદ, તેરી કલીયરકી નગરીયાં આંખોમેં બસી હે
દુખીયા હું બહોત લીજો, પીઆ મોરી, ખબરીયા, અબ જાન ચલી હે
નયના તોરે મતવારે હેં, ઓર દિલમેં, ઉમંગ હે, કયા સાબીરી રંગ હે
કયું ન મંય કંતરાઉં સખીરી મોરી, સુંદરીયા સાબીરને રંગી હે

દુવારે જો તેરે આઉં, દીયે ઘીકે જલાંઉં, બીપતકો સુનાઉં
ખુશ હોકે ચડાઉં, તેરે રોજેપે ચદરયા. યેહ મનમે બસી
શાબીર પીયા સુજકો તો તેરી આશ લગી હે, ગો દુખ ચશી
મજધારસે અબ પાર લગાદે મોરી નૈયા, તુમ હકકે વલી
દસ બીસ સખીયોંમે પુરી, એક સખી હું, જો દુવારે ખડી
ઇન સથકે હાતોંસે મોરી ભરદે, ગગરીયા કયું દેર લગી
જાહે હેં હકીમ આજ, સુનો જાનીએ કલીયર, મગદુમ કે દરપ
ચલ દેખ સખી અબ તું કલીયરકી નગરીયા, કયા ધુમ મચી

નાટકે, ચલતા પુર્જા. —તર્જે-કવ્વાલી—

યું જુલ્મ ન કર જાલિમ, લુત્ફો કરમકે બદલે,
એક દીન તુઝે મિલેંગે, જુલ્મો સિતમકે બદલે.
ઇશ જુલ્મે ના રવાકી આખર સજા મિલેગી,
દોજખકા ગાર હોગા, બાગે ઇરમકે બદલે.
ઇસ અપસે આરજુપર, પુલા હુવા હય નાહક,
મીટ્ટીકી કબ્ર હોગી, જાહો હશમકે બદલે.
દૌલત ન સાથ દેગી, અજમત ન પાસ હોગી,
કીડે કફનમેં હોગે, જાહો હશમકે બદલે.

ગઝલે-ઠુમરી. —અલસીયાં—

ફસ ગઈ મેં તો કાલુ બલામે--
લામ અલીમ ઓર મીમકા પરદા, ઇશકો હટાકર સામને આગ
દીલમેં અદાએ ઉતર ગઇરે-ફસ ગઇ મેં તો કાલુ બલામે
ઇન્ના ખલકના દીલસે ભુલાયા, નહનો કરબ સબકો બતાગ
દીલમે મર ગઈ મર ગઇરે-ફસ ગઈ મેં તો કાલુ બલામે

નાટકે-વિર કેશરી. —તર્જે-કવ્વાલી—

જબદીલ ન હો કાબુમે, તો કયા મેરી ખના હય, યહ શાને ખુદા હય,
સચ હોય જો મહોબ્બતમેં કીસીને કહા હય, આફત હય બલા હય.
આઝારે મહોબ્બતસે, તો અલ્લાહી બચાએ, યેહ ગમ ન દીખાએ,
યેહ દર્દ વહિ હય, જીસકી નહી કોઇ દવા હય, બેકાર દુઆ હય.
સમઝા કહાં લગે કોનસે અંદાઝ, તો દેખો, કુછ ઔર વો કરો,
મરતા હય તો મરનેકે શીવા, કોન જીયા હય, આખરકો ફના હય.

નાટકે-શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—તર્જે-ગઝલ, કવ્વાલી—

હુઇ હય દીલોજાંશે, મુઝે ઉલ્ફત મહંમદકી,
કે તડપતી હે દીલ મેરા, મુઝે ફુરકત મહંમદકી.
મદીનેસે જો આતી હય તો ઇતના પુછ લેતા હું,
સબા જલ્દી બતા કૈસી, તબીયત હે મહંમદકી.
ન હમ જન્નતમેં જાયેંગે, ન હમ દોજખમેં જાયેંગે,
ખડે દેખા કરેંગે હશ્ર મેં સુરત મહંમદકી.
દરે જન્નતપે રીદવા જબકે, દરવાજા પેં રોકેગા,
તો હોગા હુકમ જાને દો, એ હય ઉમ્મત મહંમદકી.
મીટાયા કુફ દુનીયાસે, બજાયા દીનકા ડંકા,
દીખાયા નુરકા જલવા, વો હય તાકાત મહંમદકી.
લહદસે આયે ફરીશતો તુંમ કહાં જાને હો બેઠો બી,
જરા તમકીન હો બાતે કરો હજરત મોહમ્મદકી.
ગુલોંને રંગ તારોને કીયા રોઝે અઝલ માંગી,
પુકારા દીલ મેરા દે યા ખુદા ઉલફત મોહમ્મદકી.
શીઆ જલ્દી કયામત આએ નિકલે આરજુ દીલકી,
પડેંગે સાહેબે [illegible] હમ દેખકર સુરત મોહમ્મદકી.

ગઝલે-બેકસ. —:□:—

યા અહમદે મુખ્તારજો આપ આએ હુએ હો,
અલ્લાહકી રહેમત કી તરાહ છાએ હુએ હો.
કોનેનકી તજ ઇનકો ચમકાએ હુએ હો,
મેહબુબી એ બારીકકી સનત લાએ હુએ હો.
ઉમ્મતકા મોહંમદકી સરફ ભીઞ ગયા તુમકો,
ઇકરામે ઇલાહીકે સઝાવાર હો તુમ તો.
બખશીશકી ન કુછ ફીકર કરો હશર મે લોગો,
તુમ અપને ગુનાહ હો સે જો શરમાએ હુએ હો.
પાવોગે મુંરદોકી ગોહર ફેઝે નઝરસે,
ખાલી કભી જાતાહી નહી હે કોઇ દરસે.
જો ચાહેંગે પાએંગે યકીનન ઇસી ધરસે,
સરકારે મદીનામે અગર આએ હુએ હો.
લોલાક લુમા શાને મોહંમદમે હે આયા,
યે રતબાકીસી ઓર પયંબરને ન પાયા.
મોલા મેરે દુનીયામે હે અલ્લાહકા સાયા,
તુમ ઉમ્મતી હક બાત પે ઇતરાએ હુએ હો.
અય તઅઅ મોહંમદકી સના તુજસે હો બસબસ,
મદ દાહ હે ખુદ જીસકા ખુદાવંદે મુકદ્દસ.
કીસ ફકરસે કહેતે હે ફરીશતે બીયે બેકસ,
તુમ ખતમ રીસાલત સા નબી પાએ હુએ હો.

ભાગ પહેલા ઔર દુસરા તમામ શુદ.

જરૂર ખરીદો

લલનાની લીલા

અથવા

રમણી રહસ્ય

બાર આના

ફોનોગ્રાફ ગાયનસંગ્રહ

એક રૂપીઓ.

દશ આના.

મળવાનું ઠેકાણું.

રાણીતળાવ,—સુરત.